

Chystaná novela vyhlášky o pracovnělékařských službách: Konec lékařských prohlídek zaměstnanců?

Dentons Newsletter

Listopad 2022

Grow | Protect | Operate | Finance

Mezi změny, které přináší návrh novely vyhlášky o pracovnělékařských službách Ministerstva zdravotnictví ČR, jež by měla začít platit od začátku roku 2023, patří výrazné snížení počtu vstupních, periodických a výstupních lékařských prohlídek. Zásadně by se měl změnit i obsah těchto prohlídek.

Téma legislativních úprav pracovnělékařských služeb se objevilo v dubnu 2022, kdy jej zmínil ministr zdravotnictví Vlastimil Válek jako možný nástroj jak „od břemene“ lékařům zatíženým péčí o uprchlíky z Ukrajiny.

Od prvního ohlášení záměru byla celá řada parametrů novely nejasná – měnilo se datum účinnosti změn, okruh zaměstnanců, kterých by se měla změna týkat, a nebylo rovněž zcela jasné, jakých prohlídek se změny budou týkat.

Podle současného legislativního návrhu Ministerstva zdravotnictví lze usuzovat, že výsledná úprava nakonec zřejmě bude nad očekávání široká a režim pracovnělékařských prohlídek by měl být následovný:

- **Vstupní prohlídka**
  - při výskytu některého **profesního rizika** (což je nový termín, který současná vyhláška nezná, a měl by nahradit „riziko ohrožení zdraví“),
  - před změnou druhu výkonu práce (na rizikovou nebo na konanou za odlišných podmínek, než ke kterým byla zdravotní způsobilost posuzována),
  - před prvním zařazením na noční práci,
  - pokud to zaměstnavatel nebo uchazeč o zaměstnání požaduje.
- **Periodická prohlídka** u zaměstnanců v kategorii 1 a v kategorii 2 (nerizikové) zásadně jen pokud to zaměstnavatel nebo uchazeč o zaměstnání požaduje (vyšší kategorie rizikovitosti zůstávají, nově je stanovováno rozpětí lhůt k provedení prohlídky).

- **Výstupní prohlídka** pouze na žádost zaměstnavatele nebo zaměstnance.

Mnozí zaměstnavatelé si tak již nyní pokládají otázky, zda prohlídky zachovat, zda se jim vyplatí dále hradit náklady na všechny typy prohlídek zaměstnanců, kteří vykonávají práci v nízkých kategoriích rizikovosti apod.

Z právního hlediska nelze zcela jednoznačně říct, že vstupní, periodická nebo výstupní prohlídka zaměstnavatele nějak chrání před jeho odpovědností za nemoci z povolání, které se u zaměstnance mohou vyskytnout. Je vždy otázkou dokazování, zda zaměstnanec pracoval u zaměstnavatele za podmínek, za kterých může daná nemoc z povolání vznikat.

V zásadě by mělo platit, že výskyt nemocí z povolání je u „administrativních“ zaměstnanců spíše vzácný, protože nařízení vlády, které stanovuje seznam nemocí z povolání, myslí spíše na „dělnické nemoci z průmyslu“ než na bolavá záda kancelářských pracovníků, byť i to jsou nemoci mající svůj původ ve výkonu práce.

Co se týče **výstupních prohlídek**, jejich současné nastavení je víceméně orientační. Tomu odpovídá i jejich nízká praktická použitelnost k prokázání zdravotního stavu zaměstnance v době provedení výstupní prohlídky. Zároveň si lze těžko představit, co vlastně zaměstnavatel získá, kdyby se na základě výstupní prohlídky nemoc z povolání přeci jen odhalila.

V případě **vstupních prohlídek** je situace poněkud odlišná v tom smyslu, že jsou zjednodušeně řečeno „důkladnější“. I tak má v současné době vstupní prohlídka poměrně administrativní charakter, jejím účelem je zjistit schopnost či neschopnost k výkonu práce, nikoliv zaznamenávat zdravotní stav.

Nová pravidla pracovnělékařských služeb tak vyvolávají celou řadu otázek a **s blížící se účinností novely, která je nyní plánovaná na 1. ledna 2023**, lze očekávat, že se zájem o toto téma ještě zvýší. **Nastavení celkové koncepce pracovnělékařských služeb na míru konkrétního provozu tak bude muset řešit bez nadsázky každý zaměstnavatel.**

Legislativní vývoj novely vyhlášky o pracovnělékařských službách sledujeme a budeme Vás o jeho dalším průběhu a výsledcích informovat. Neváhejte nás však kontaktovat, pokud již nyní máte k uvedené problematice jakékoliv dotazy.

Pracovní tým pražské kanceláře Dentons

Tomáš Bílek

Partner, vedoucí týmu, Praha

T +420 236 082 226

tomas.bilek@dentons.com

[LinkedIn profil](#)

Ladislav Smejkal

Partner, Praha

T +420 236 082 242

ladislav.smejkal@dentons.com

[LinkedIn profil](#)

Jitka Soldado

Advokátka, Praha

T +420 236 082 233

jitka.soldado@dentons.com

[LinkedIn profil](#)

Michael Mráček

Advokát, Praha

T +420 236 082 219

michael.mracek@dentons.com

[LinkedIn profil](#)

Vladimír Kreiža

Advokátní koncipient, Praha

T +420 236 082 279

vladimir.kreiza@dentons.com

O DENTONS

Dentons je největší právní firma světa, která prostřednictvím 20 000 špičkových odborníků včetně 12 000 právníků působících ve více než 200 lokalitách ve více než 80 zemích reaguje na výzvy a příležitosti globálně propojeného světa. Polycentrický přístup, orientace na hodnoty a smysluplné cíle, aktivní uplatňování principů diverzity a inkluze a široce oceňované projekty zkvalitnění klientských služeb nám umožňují měnit status quo v oboru s cílem prosazovat zájmy klientů.

dentons.com